

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 1

1-) Birinci hakikatte öne çıkarılan iki temel kelâmî delil hangileridir? (4 kelime)

Hudûs

2-) Hudûs delilinde âlemdeki değişme ve dönüşümden hangi sonuca gidilir? (8 kelime)

Varlıkların ezelî

3-) Sonradan meydana gelmiş kabul edilen varlıklar için zorunlu olarak ne kabul edilir? (8 kelime)

Onları var

4-) Bir şeyin var olmasıyla yok olması kendi zâtı açısından eşit görülünce hangi hükme ulaşılır? (7 kelime)

O

5-) Devir ve teselsülün reddedilmesi hangi inancı desteklemek için kullanılır? (15 kelime)

Varlıkların birbirini sonsuza

6-) Bu bölümde Vâcibü'l-Vücud'un benzer ve denk kabul etmemesi nasıl ifade edilmektedir? (10 kelime)

Onun eşi

7-) "Mâada" ve "masiva" diye anılan varlıklar hangi gruba girer? (10 kelime)

Allah'ın dışındaki

8-) İmkân hakikatine göre bir varlığa sayısız ihtimal içinden belirli bir şekil ve özellik verilmesi neyi gösterir? (8 kelime)

Seçen, belirleyen

9-) İmkân delilinde varlıkların kendilerine uygun sıfat ve cihazlarla donatılması hangi ilâhî niteliklere işaret eder? (11 kelime)

Sonsuz kudrete,

10-) Hikmetli nitelikler ve faydalı donanımların verilmesi hangi fiilleri gerektirir? (10 kelime)

Tercih etme,

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 2

1-) Birinci hakikatte adı geçen âlimler hangi ilim alanlarıyla ilişkilendirilmektedir? (6 kelime)
Usûlü'd-din,

2-) Bu âlimlerin ortaya koyduğu deliller hangi ana mesele etrafında toplanmaktadır? (10 kelime)
Allah'ın varlığına

3-) Hudûs delilinde varlıklardaki sürekli başkalaşım neden önemlidir? (11 kelime)
Çünkü bu

4-) Sonradan olmuş bir şeyin kendi kendine var olamayacağı düşüncesi hangi sonuca bağlanır? (9 kelime)
Onu ortaya

5-) Varlığın ve yokluğun eşit görülmesi, mümkün varlık hakkında ne anlatır? (7 kelime)
Kendi

6-) Devir ve teselsülün geçersiz sayılmasıyla hangi yanlış düşünce kapatılmış olur? (9 kelime)
Sebeplerin birbirine

7-) Bu akıl yürütmenin sonunda nasıl bir ilâh anlayışına ulaşılır? (13 kelime)
Varlığı zorunlu, ezeli,

8-) İmkân delili, varlıkların hangi yönlerinden hareket eder? (10 kelime)
Özelliklerinin, biçimlerinin,

9-) İmkân deliline göre aynı tür içinde bir ferdin diğerlerinden ayrılması neyi gösterir? (7 kelime)
Onun

10-) Birinci hakikatin genel mesajı tek cümleyle nasıl özetlenebilir? (12 kelime)
Kâinattaki sonradanlık ve

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 3

1-) Metnin bu kısmında “Birinci Hakikat” başlığı altında hangi iki yol birlikte ele alınmaktadır? (7 kelime)

Hudûs

2-) Hudûs delilinin çıkış noktası varlıklarda görülen hangi olgudur? (4 kelime)

Değişme

3-) Bir şeyin kadîm olmaması ne anlama gelir? (8 kelime)

Başlangıçsız olmayıp

4-) Hudûs deliline göre sonradan meydana gelen her şey için hangi ihtiyaç doğar? (7 kelime)

Onu

5-) Metinde devir ve teselsül niçin kabul edilmez? (10 kelime)

Çünkü varlıkların

6-) Bu reddediş, Allah dışındaki varlıkların mahiyeti hakkında ne söyler? (7 kelime)

Hepsinin

7-) İmkân delilinde varlıkların belirli bir suret taşıması neden delil sayılır? (12 kelime)

Çünkü sayısız seçenek

8-) Bir mahlûkun kendine has şahsiyetle ortaya çıkması hangi ilâhî fiile işaret eder? (12 kelime)

Ayırıp seçen ve

9-) Uygun sıfatların ve faydalı cihazların verilmesi, yaratmada hangi yönün rastgele olmadığını gösterir? (10 kelime)

Yaratmanın ölçsüz

10-) Bu parçadan hareketle, yaratılışın genel karakteri için hangi üç kelime uygun olur? (4 kelime)

Ölçülü,

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 4

1-) Birinci hakikatteki akıl yürütme daha çok gözleme mi, yoksa yalnız nakle mi dayanmaktadır? (6 kelime)

Akla

2-) Hudûs delilinde varlıkların faniliği nasıl anlaşılmaktadır? (8 kelime)

Sürekli değişimleri

3-) Bir varlığın ezeli olmamasıyla mümkün olması arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır? (11 kelime)

Ezeli olmayınca

4-) “Vücut ve adem eşitliği” ifadesi, mümkün varlığın hangi yönünü anlatır? (14 kelime)

Kendi zatının varlığı

5-) Devir ve teselsülün geçersizliği kabul edilince hangi zorunlu sonuç ortaya çıkar? (10 kelime)

Sonunda kendisi

6-) İmkân delilinde sadece varlıkların yaratılması mı, yoksa özelliklerinin belirlenmesi de mi

önemlidir? (4 kelime)

Özelliklerinin

7-) Belirli suret, şahsiyet ve sıfatların verilmesi, ilâhî ilim hakkında ne düşündürür? (9 kelime)

Yaratıcının her

8-) Maslahatlı cihazların verilmesi hangi sonuçla birlikte okunur? (9 kelime)

Kudretin hikmetle

9-) Bu bölüm, Allah’ın varlığı yanında hangi temel inancı da destekler? (5 kelime)

Birliğini

10-) Birinci hakikatin tamamı değerlendirildiğinde, kâinatın diliyle verilen ana ders nedir? (18 kelime)

Kâinattaki her şey, sonradan

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 5

1-) Birinci hakikatte geçen delillerin ortak hedefi nedir? (9 kelime)

Kâinat zerinden

2-) Hudûs anlayışına göre âlemdeki değişim neden tesadüf lehine değil, yaratılış lehine delildir? (14 kelime)

Çünkü değişen ve

3-) Sonradan olan bir şey için “kadîm değildir” denmesi hangi inanç sınırını çizer? (6 kelime)

Yaratılmış

4-) Mümkün varlığın kendi zatında varlığı zorunlu olmaması neyi gerekli kılar? (8 kelime)

Onu varlığa

5-) Devir ve teselsül niçin kesin delillerle reddedilmiş kabul edilir? (14 kelime)

Çünkü sebepler zincirinin

6-) İmkân delilinde “tahsis” ne anlama gelir? (15 kelime)

Bir varlığa sayısız

7-) “Tercih” fiili bu bağlamda neden önemlidir? (10 kelime)

Çünkü farklı

8-) Bir varlığın uygun sıfatlarla donatılması sadece gle mi açıklanır? (7 kelime)

Hayır,

9-) İmkân hakikati, Allah’ın hangi iki sıfatını özellikle birlikte düşündürür? (5 kelime)

Kudret

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 6

1-) Metinde ilk olarak hangi ilim ehlinin ortaya koyduğu hakikatlere başvurulmaktadır? (12 kelime)
Kelâm âlimleri ve

2-) Hudûs delilinde görülen değışme, varlıklar hakkında hangi ontolojik hükmü doğurur? (9 kelime)
Onların başlangıçsız

3-) Bir şeyin hâdis olması neden yaratıcıyı gerektirir? (11 kelime)
Çünkü sonradan

4-) Mümkün varlık anlayışı, Allah ile mahlûk arasındaki farkı nasıl belirginleştirir? (10 kelime)
Mahlûkun varlığı

5-) Sonsuz sebep zincirinin reddi, tevhid düşüncesine nasıl hizmet eder? (12 kelime)
Varlığı açıklamayı tek

6-) İmkân delilinde varlıkların belli bir mahiyetle gönderilmesi neyin işaretidir? (6 kelime)
Bilinçli

7-) Muayyen suret ve mümtaz şahsiyet vurgusu, canlı-cansız bütün varlıklarda hangi ortak gerçeğı gösterir? (11 kelime)
Her birinin

8-) Sıfatların ve keyfiyetlerin uygun yerlerine konulması hangi ilâhî yönetimi yansıtır? (9 kelime)
Her şeyi

9-) Hiçbir şeyin gizli kalmaması ile hiçbir şeyin ağır gelmemesi birlikte düşünüldüğünde hangi sonuç çıkar? (10 kelime)
Allah'ın hem

CEVAP ANAHTARI

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 1 -

CEVAPLAR

1-) Birinci hakikatte öne çıkarılan iki temel kelâmî delil hangileridir?

Hudûs ve imkân delilleridir.

2-) Hudûs delilinde âlemdeki değişme ve dönüşümden hangi sonuca gidilir?

Varlıkların ezeli olmadığı, sonradan meydana geldiği sonucu çıkarılır.

3-) Sonradan meydana gelmiş kabul edilen varlıklar için zorunlu olarak ne kabul edilir?

Onları var eden bir yaratıcı bulunduğu kabul edilir.

4-) Bir şeyin var olmasıyla yok olması kendi zatı açısından eşit görülünce hangi hükme ulaşılır?

O şeyin zorunlu ve ezeli olamayacağı anlaşılır.

5-) Devir ve teselsülün reddedilmesi hangi inancı desteklemek için kullanılır?

Varlıkların birbirini sonsuza kadar meydana getirmesi mümkün olmadığından, zorunlu bir ilk yaratıcıyı kabul etmeyi destekler.

6-) Bu bölümde Vâcibü'l-Vücud'un benzer ve denk kabul etmemesi nasıl ifade edilmektedir?

Onun eşi ve benzeri bulunmadığı, tek ve eşsiz olduğu belirtilmektedir.

7-) "Mâada" ve "masiva" diye anılan varlıklar hangi gruba girer?

Allah'ın dışındaki bütün varlıklar mümkün ve yaratılmış olanlar grubuna girer.

8-) İmkân hakikatine göre bir varlığa sayısız ihtimal içinden belirli bir şekil ve özellik verilmesi neyi gösterir?

Seçen, belirleyen ve tahsis eden bir yaratıcıyı gösterir.

9-) İmkân delilinde varlıkların kendilerine uygun sıfat ve cihazlarla donatılması hangi ilâhî niteliklere işaret eder?

Sonsuz kudrete, nihayetsiz hikmete ve her şeyi kuşatan ilme işaret eder.

10-) Hikmetli nitelikler ve faydalı donanımların verilmesi hangi fiilleri gerektirir?

Tercih etme, tayin etme, tahsis etme ve yaratma fiillerini gerektirir.

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 2 -

CEVAPLAR

- 1-) Birinci hakikatte adı geçen âlimler hangi ilim alanlarıyla ilişkilendirilmektedir?
Usûlü'd-din, kelâm ve İslâm hikmetiyle ilişkilendirilmektedir.
- 2-) Bu âlimlerin ortaya koyduğu deliller hangi ana mesele etrafında toplanmaktadır?
Allah'ın varlığına ve zorunlu oluşuna delil getirme meselesi etrafında toplanmaktadır.
- 3-) Hudûs delilinde varlıklardaki sürekli başkalaşım neden önemlidir?
Çünkü bu durum onların başlangıçsız değil, sonradan meydana gelmiş olduğunu gösterir.
- 4-) Sonradan olmuş bir şeyin kendi kendine var olamayacağı düşüncesi hangi sonuca bağlanır?
Onu ortaya çıkaran bir failin bulunması gerektiği sonucuna bağlanır.
- 5-) Varlığın ve yokluğun eşit görülmesi, mümkün varlık hakkında ne anlatır?
Kendi başına var olmasının zorunlu olmadığını anlatır.
- 6-) Devir ve teselsülün geçersiz sayılmasıyla hangi yanlış düşünce kapatılmış olur?
Sebeplerin birbirine dayanarak sonsuza kadar gitmesi düşüncesi kapatılmış olur.
- 7-) Bu akıl yürütmenin sonunda nasıl bir ilâh anlayışına ulaşılır?
Varlığı zorunlu, ezeli, eşsiz ve bütün diğer varlıkların yaratıcısı olan Allah anlayışına ulaşılır.
- 8-) İmkân delili, varlıkların hangi yönlerinden hareket eder?
Özelliklerinin, biçimlerinin, şahsiyetlerinin, sıfatlarının ve cihazlarının belirli oluşundan hareket eder.
- 9-) İmkân deliline göre aynı tür içinde bir ferdin diğerlerinden ayrılması neyi gösterir?
Onun özel olarak seçilip belirlenmiş olduğunu gösterir.
- 10-) Birinci hakikatin genel mesajı tek cümleyle nasıl özetlenebilir?
Kâinattaki sonradanlık ve seçilmişlik, zorunlu var olan tek bir yaratıcının varlığını gösterir.

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 3 -

CEVAPLAR

1-) Metnin bu kısmında “Birinci Hakikat” başlığı altında hangi iki yol birlikte ele alınmaktadır?

Hudûs ve imkân yolları birlikte ele alınmaktadır.

2-) Hudûs delilinin çıkış noktası varlıklarda görülen hangi olgudur?

Değişme ve dönüşüm olgusudur.

3-) Bir şeyin kadîm olmaması ne anlama gelir?

Başlangıçsız olmayıp sonradan meydana gelmiş olması anlamına gelir.

4-) Hudûs deliline göre sonradan meydana gelen her şey için hangi ihtiyaç doğar?

Onu meydana getiren bir yaratıcıya ihtiyaç doğar.

5-) Metinde devir ve teselsül niçin kabul edilmez?

Çünkü varlıkların birbirini sonsuza dek meydana getirmesi aklen imkânsız görülür.

6-) Bu reddediş, Allah dışındaki varlıkların mahiyeti hakkında ne söyler?

Hepsinin mümkün varlık ve yaratılmış olduğunu söyler.

7-) İmkân delilinde varlıkların belirli bir suret taşıması neden delil sayılır?

Çünkü sayısız seçenek arasından tam o şeklin seçilmesi bilinçli bir belirlemeyi gösterir.

8-) Bir mahlûkun kendine has şahsiyetle ortaya çıkması hangi ilâhî fiile işaret eder?

Ayırıp seçen ve ona özel bir kimlik veren ilâhî fiile işaret eder.

9-) Uygun sıfatların ve faydalı cihazların verilmesi, yaratmada hangi yönün rastgele olmadığını gösterir?

Yaratmanın ölçüsüz ve gelişigüzel değil, maksatlı ve hikmetli olduğunu gösterir.

10-) Bu parçadan hareketle, yaratılışın genel karakteri için hangi üç kelime uygun olur?

Ölçülü, hikmetli ve maksatlı.

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 4 -

CEVAPLAR

- 1-) Birinci hakikatteki akıl yürütme daha çok gözleme mi, yoksa yalnız nakle mi dayanmaktadır?
Akla ve gözleme dayalı delillendirmeye dayanmaktadır.
- 2-) Hudûs delilinde varlıkların faniliği nasıl anlaşılmaktadır?
Sürekli değişimleri ve aynı halde kalmamaları üzerinden anlaşılmaktadır.
- 3-) Bir varlığın ezelî olmamasıyla mümkün olması arasında nasıl bir ilişki kurulmaktadır?
Ezelî olmayınca sonradan yaratılmış kabul edilir; kendi başına zorunlu varlık olamaz.
- 4-) “Vücud ve adem eşitliği” ifadesi, mümkün varlığın hangi yönünü anlatır?
Kendi zatının varlığı zorunlu kılmadığını, var olmak için dış bir sebebe muhtaç olduğunu anlatır.
- 5-) Devir ve teselsülün geçersizliği kabul edilince hangi zorunlu sonuç ortaya çıkar?
Sonunda kendisi başkasına dayanmayan bir zorunlu varlığın kabulü ortaya çıkar.
- 6-) İmkân delilinde sadece varlıkların yaratılması mı, yoksa özelliklerinin belirlenmesi de mi önemlidir?
Özelliklerinin belirlenmesi de önemlidir.
- 7-) Belirli suret, şahsiyet ve sıfatların verilmesi, ilâhî ilim hakkında ne düşündürür?
Yaratıcının her varlığın neye uygun olduğunu tam bildiğini düşündürür.
- 8-) Maslahatlı cihazların verilmesi hangi sonuçla birlikte okunur?
Kudretin hikmetle beraber iş gördüğü sonucu ile birlikte okunur.
- 9-) Bu bölüm, Allah’ın varlığı yanında hangi temel inancı da destekler?
Birliğini ve eşsizliğini de destekler.
- 10-) Birinci hakikatin tamamı değerlendirildiğinde, kâinatın diliyle verilen ana ders nedir?
Kâinattaki her şey, sonradan yaratılmış ve özel olarak belirlenmiş haliyle Allah’ın varlığına, birliğine, kudretine ve hikmetine şahitlik etmektedir.

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 5 -

CEVAPLAR

1-) Birinci hakikatte geçen delillerin ortak hedefi nedir?

Kâinat üzerinden Allah'ın varlığını zorunlu ve açık biçimde göstermektir.

2-) Hudûs anlayışına göre âlemdeki değişim neden tesadüf lehine değil, yaratılış lehine delildir?

Çünkü değişen ve yenilenen şeyler kendi başına ezeli sayılamaz; onları başlatan bir fail gerekir.

3-) Sonradan olan bir şey için "kadîm değildir" denmesi hangi inanç sınırını çizer?

Yaratılmış olanla ezeli olanı birbirinden ayırır.

4-) Mümkün varlığın kendi zatında varlığı zorunlu olmaması neyi gerekli kılar?

Onu varlığa çıkaran zorunlu bir kaynağı gerekli kılar.

5-) Devir ve teselsül niçin kesin delillerle reddedilmiş kabul edilir?

Çünkü sebepler zincirinin kendi kendine açıklayıcı olamayacağı ve sonsuza gitmesinin çözüm sunmadığı kabul edilir.

6-) İmkân delilinde "tahsis" ne anlama gelir?

Bir varlığa sayısız ihtimal içinden belli bir özellik ve durumun özel olarak verilmesi anlamına gelir.

7-) "Tercih" fiili bu bağlamda neden önemlidir?

Çünkü farklı ihtimaller arasından birini seçen bilinçli bir iradeyi gösterir.

8-) Bir varlığın uygun sıfatlarla donatılması sadece güçle mi açıklanır?

Hayır, aynı zamanda bilgi ve hikmetle açıklanır.

9-) İmkân hakikati, Allah'ın hangi iki sıfatını özellikle birlikte düşündürür?

Kudret ve hikmeti birlikte düşündürür.

lisans ayetul-kubra-p63-1-hakikat-hudus-ve-imkan-kelam-ve-hukemanin-hudus-imkan-delilinin-ozeti-tagayyur-devir-teselsulun-batilligi - Set 6 -

CEVAPLAR

- 1-) Metinde ilk olarak hangi ilim ehlinin ortaya koyduğu hakikatlere başvurulmaktadır?
Kelâm âlimleri ve İslâm hikmetiyle meşgul olan âlimlerin ortaya koyduğu hakikatlere başvurulmaktadır.
- 2-) Hudûs delilinde görülen değişme, varlıklar hakkında hangi ontolojik hükmü doğurur?
Onların başlangıçsız değil, meydana getirilmiş varlıklar olduğu hükmünü doğurur.
- 3-) Bir şeyin hâdis olması neden yaratıcıyı gerektirir?
Çünkü sonradan var olan şey kendi kendine ezelden beri mevcut sayılamaz.
- 4-) Mümkün varlık anlayışı, Allah ile mahlûk arasındaki farkı nasıl belirginleştirir?
Mahlûkun varlığı başkasına bağlıdır; Allah'ın varlığı ise zatı gereği zorunludur.
- 5-) Sonsuz sebep zincirinin reddi, tevhid düşüncesine nasıl hizmet eder?
Varlığı açıklamayı tek ve bağımsız bir ilk sebepte topladığı için tevhidi güçlendirir.
- 6-) İmkân delilinde varlıkların belli bir mahiyetle gönderilmesi neyin işaretidir?
Bilinçli bir takdir ve belirlemenin işaretidir.
- 7-) Muayyen suret ve mümtaz şahsiyet vurgusu, canlı-cansız bütün varlıklarda hangi ortak gerçeği gösterir?
Her birinin özel bir seçim ve ölçü ile var edildiğini gösterir.
- 8-) Sıfatların ve keyfiyetlerin uygun yerlerine konulması hangi ilâhî yönetimi yansıtır?
Her şeyi yerli yerince düzenleyen hikmetli bir yönetimi yansıtır.
- 9-) Hiçbir şeyin gizli kalmaması ile hiçbir şeyin ağır gelmemesi birlikte düşünüldüğünde hangi sonuç çıkar?
Allah'ın hem ilminin kuşatıcı hem kudretinin sınırsız olduğu sonucu çıkar.